

HLAS VRBOVÉHO

ROČNÍK XXXV.

DECEMBER 2025

CENA 0,20 €

ČÍSLO 12

Mikuláš potešil všetky vrbovské deti, ktoré ho prišli privítať...

Príhovor primátora mesta Vrbové JUDr. Štefana Kubíka

Vážené čitateľky a čitatelia Hlasu Vrbového, dámy a páni, milí spoluobčania, Vrbovčanky, Vrbovčania!

Nedávno som videl inšpiratívny obrázok. Sú na ňom tri rady ľudí. Prví stoja pri tabuľke s nápisom „kritizovať“. Rad je skutočne dlhý a ľudí tam stojí veľa. Bavia sa medzi sebou, čo a ako mohlo byť urobené – inak a lepšie. A hlavne podľa nich. Druhý rad je pri tabuľke s nápisom „radiť“. Ľudí je tam oveľa menej. Nechápú, že nikto ich rady ešte nevzal na vedomie, veď sú predsa správne! A prichádza na rad posledná tabuľka, pri ktorej je úplne prázdno. Nikto pri nej nie je, a len z diaľky na ňu pozerá pár odvážlivcov. Je na nej totiž nápis „priložiť ruku k dielu“.

Prečo to hovorím práve teraz a práve tu? Pretože vám chcem poďakovať... Uplynul môj ďalší rok vo funkcii primátora a som veľmi rád, že vo Vrbovom, ako som sa presvedčil, čaká v tom poslednom rade „priložiť ruku k dielu“ pomerne dosť ľudí. Sú to napríklad tí, ktorí sa zapojili do upratovania mesta, do spríjemnenia okolia svojich obydli. Sú to tí, ktorí sa aktívne zapájajú do práce našich spoločenských, charitatívnych a športových organizácií. Sú to tí, ktorí navštevujú podujatia v meste – a verím, že Vrbové má čo ponúknuť! Mohol by som pokračovať ďalej...

Veľmi pekne ďakujem a zároveň mám prosbu. Dajte si k Vianociam spoločný darček: predsavzatie, že v budúcom – podľa prognóz veľmi náročnom - roku 2026 priložíme ruku k spoločnému dielu v meste všetci. Pretože Vrbové bude také, aké si ho spoločne urobíme.

Čo je predpokladom pro lepšie Vrbové? Budme na naše mesto hrdí, majme radi miesto kde žijeme, zapájajme sa do diania v našom meste, alebo aspoň dobrým slovom podporme tých, ktorí sa o to snažia. I drobné skutky dokážu divy!

Samozrejme, hlavné bremeno je na našej samospráve. To si plne uvedomujem a ubezpečujem vás, že urobím všetko preto, aby sme vo veci napredovania Vrbového pracovali naplno.

December sa dostal do svojej druhej polovice a nezadržateľne sa blížia najkrajšie sviatky v roku. Už sme rozsvietili náš mestský vianočný strom, pri ktorom sme sa zhromažďovali počas vianočných trhov. Stretali sme tam svojich blízkych, známych i priateľov, i takých, ktorých niekedy nevidíme celý rok. O pár dní opäť zasadneme k sviatočne prestretému stolu. Celý dom naplní vôňa ihličia, škorice či sladkého pečiva. Ozdobený stromček sa rozžiari rovnako ako oči našich detí.

Preto vám prajem, aby ste tieto nastávajúce dni strávili v harmónii a so svojimi najbližšími. Pekný advent, požehnané, pokojné a šťastné Vianoce. Nech nás hodnoty, pre ktoré žijeme, motivujú s optimizmom hľadiť do budúcnosti, do roku 2026, a to napriek neistému vývoju celosvetovej situácie. Všetko dobré, priatelia, a hlavne vynikajúce medziľudské vzťahy!

JUDr. Štefan KUBÍK, primátor mesta

V tomto predvianočnom čase primátor mesta JUDr. Štefan Kubík a viceprimátor mesta Mgr. Matúš Opatovský navštívili našu známu spoluobčianku 82-ročnú Ľudmilu Juričkovú, ktorá sa dlhoročne angažovala vo verejných funkciách v meste, najmä ako predsedníčka sociálnej komisie Mestského zastupiteľstva Vrbové. Priam z nej vyžarovala energia. Sršala aktivitami, osud nikoho jej nebol ľahostajný. Prietrž v tom urobili až zdravotné problémy, ktoré sa nevyhli, žiaľ, ani jej. Preto návšteva predstavitel'ov Vrbového u nej doma bola prejavom úcty a vďaky za vykonanú prácu v prospech celku a prejavom ľudskej spolupatričnosti. Za svoju záslužnú a dlhoročnú prácu v oblasti sociálnej pomoci získala viaceré ocenenia - nielen vo Vrbovom. Napríklad v roku 2009 je bola udelená pamätná medaila Trnavského samosprávneho kraja.

-rb-

Naša angažovaná občianka a dlhoročná predstaviteľka MS SČK vo Vrbovom Viera Sabová za svoje celoživotné verejno-prospešné aktivity, presahujúce rámec nášho mesta získala Cenu predsedu Trnavského samosprávneho kraja 2025. Pri tejto príležitosti ju prijali 3. novembra na Mestskom úrade vo Vrbovom primátor Vrbového JUDr. Štefan Kubík a viceprimátor Mgr. Matúš Opatovský.

-rb-

NAŠI JUBILANTI

Mária KUBICOVÁ
Miroslav SLOVÁK
Ing. Ivan STRAKA
Petr KADLEČÍK
Ladislav FIDLER
Viera KRÚPOVÁ
Emília VANGĽOVÁ

Eva MORAVČÍKOVÁ
Viera BOOROVÁ
JUDr. Gabriela NAGYOVÁ
Mária GONDÁLOVÁ
Eva GÁBLOVSKÁ
Jozef RADOŠINSKÝ
Anna MINÁRIKOVÁ
JUDr. Ľubomír KLČO

František KLÁTIK
Ing. Marián KÓŇA
Marta DOBRODENKOVÁ
Božena DURAČKOVÁ
Anna NESTEŠOVÁ

Irena POLLÁKOVÁ
Karol KOŽÁK
Alojz TREBATICÝ

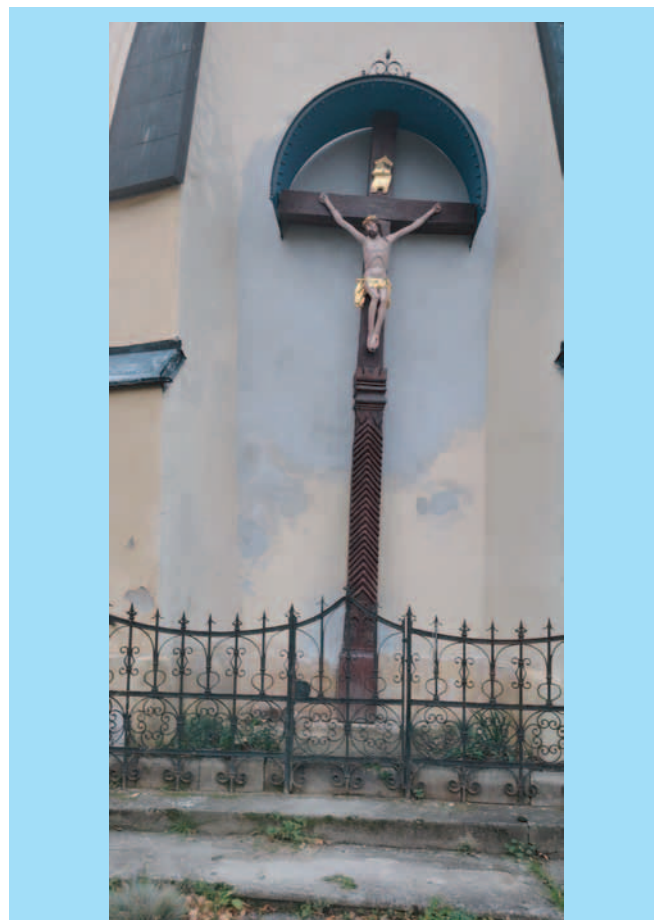
Daniela GRANČAROVÁ
Gabriela ZELENAYOVÁ
Božena MEGOVÁ
Emília KACZOVÁ
Peter KOŠTÁL
Viera SABOVÁ

Milan BIELKA

Ladislav NIZNER

Srdečne blahoželáme!

Čerstvo obnovený vyrezávaný kríž vo Vrbovom. Keď sa Móric narodil, bol nový, mal 9 rokov. V exteriéri nemá páru široko-daleko... Vďaka tým, čo sa pričínili o obnovu tejto vzácnnej pamiatky, ktorá nemá konkurenciu široko-daleko...

-rb-

† Dňa 11. decembra uplynulo dvadsať rokov od smrti našej matky

Františky PLENCNEROVEJ

Zároveň si pripomíname trinásť rokov od smrti nášho otca

Pavla PLENCNERA

Ktorí ste ich poznali, spomente si, prosím, spolu s nami. S láskou a úctou spomína celá rodina.

P-N

Mestský úrad Vrbové informuje verejnosť,
že v dňoch od 22.12.2025 (pondelok) do 6. 1.2026 (utorok)
budú všetky útvary MsÚ Vrbové, vrátane zberného dvora,

ZATVORENÉ

z dôvodu hromadného čerpania dovolenky.

kontakt MATRIKA 033/735 06 16

(...volať iba v prípade potreby vybavovania pohrebu)

Keby sa dalo zavolať do neba,
povedať ako smutno je bez teba.
Keby sa dal čas pohľadiť,
počuť tvoj hlas a stretnúť sa s tebou zas.

† Dňa 19. decembra uplynú 15 rokov odkedy nás navždy opustila naša mama

Amália ŠVAROVÁ, rod. RÁCOVÁ.

Navždy ostaneš v našich srdciach a spomienkach.
S úctou spomínajú dcéra Alena a syn Miroslav s rodinami. Pripája sa sestra Milka zo Sp. Teplice.

Vrátiť čas. Pohľadiť tvoju tvár a počuť
tvoj hlas. Čas nelieči bolesť ani rany,
iba nás učí žiť bez toho, koho sme
milovali.

Ďakujeme ti za roky šťastia, ktoré
sme s tebou prežili i za silu niesť
bolesť o chvíli, keď sme Ťa stratili.

† Dňa 30. decembra uplynú 17 rokov,
čo nás navždy opustil náš milovaný otec, svokor, dedko, pradedko

Ján SVITOK st.

S láskou spomína dcéra Anka nevesta Alena s rodinami.

P-378/25

V ÚSTRETY OBČANOM: SOCIÁLNY TAXÍK

Vážení občania,

Uznesením MsZ č. 142/X/2025 zo dňa 29.10.2025 bolo schválené nové Všeobecne záväzné nariadenie mesta Vrbové č. 8/2025 o podmienkach poskytovania sociálnych služieb a úhrady pre opatrovateľskú službu na území nášho mesta.

Prijatím uvedeného VZN prinášame ako novinku v našom meste riešenie sociálnej prepravnej služby pre našich občanov. Mesto zavedie prepravnú službu od 7. januára 2026 a táto bude v zmysle platného VZN poskytovaná fyzickej osobe s trvalým pobytom alebo prechodným pobytom v meste Vrbové, ktorá:

- a) dosiahla vek 65 rokov života a ktorá sa preukáže preukazom totožnosti;
- b) je držiteľom preukazu osoby s ŤZP a preukáže sa ním;
- c) je prijímateľom sociálnej služby poskytovanej mestom Vrbové a preukáže sa preukazom totožnosti;
- d) fyzickej osobe s ŤZP odkázanej na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a preukáže sa posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny;
- e) fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie a preukáže sa potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu;
- d) je rodičom alebo zákonným zástupcom dieťaťa do veku 6 rokov života, ak službu požiadala pre seba a toto dieťa, vek dieťaťa preukazuje zdravotným preukazom poistenca.

Pri preprave môže byť oprávnená osoba sprevádzaná najviac dvoma ďalšími fyzickými osobami a pri preprave dieťaťa do veku 6 rokov môže byť sprevádzaná najviac jednou ďalšou fyzickou osobou, kde sa takáto služba neposkytne oprávnenej osobe:

- a) ktorá je pod vplyvom návykových alebo iných omamných látok;
- b) správa sa agresívne a vulgárne;
- c) je dlžníkom za poskytnutú službu z predchádzajúceho obdobia.

Mesto Vrbové bude zabezpečovať službu prostredníctvom Mestského úradu vo Vrbovom - oddelenia sociálnych služieb (ďalej ako „MsÚ“). Služba sa poskytuje v pracovných dňoch, v čase od 06:30 hod. do 12:00 hod. Služba sa poskytuje iba v rámci katastrálneho územia mesta Vrbové, mesta Piešťany a obce Chtelnica.

Žiadateľ si službu objedná po získanej informácii, akým spôsobom a za akých podmienok je možné túto službu požadovať - všetky podrobné informácie sú uvedené v schválenej Smernici č. 1/2026, ktorá je uverejnená na stránke mesta. V prípade pochybností a nedorozumení je možné získať informácie na tel. čísle +421 337350615.

Po zavedení uvedenej služby a vybavení si potrebných dokumentov sa občania budú môcť objednať alebo objednávku zrušiť telefonicky alebo osobne, najneskôr deň vopred u povereného zamestnanca Mesta Vrbové od 8:00 najneskôr do 12:00 hod. na už uvedenom telefónnom čísle tel. číslo +421 337350615 - dispečing, pričom uvedie počet a charakter požadovaných prepravovaných osôb, miesto nástupu a ýstupu a účel poskytnutia služby, ktorý musí byť v súlade s VZN č. 8/2025 a vydanou Smernicou č. 1/2026. Poskytovateľ služby môže v rámci efektívnosti poskytovanej služby prepravovať viacero osôb súčasne.

Odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa § 7, ods. 1 tohto VZN sa bude preukazovať posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v zmysle zákona a nepriaznivý zdravotný stav podľa § 7, ods. 1 tohto VZN fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti v zmysle zákona.

Prepravná služba sa bude realizovať pre potreby oprávnených osôb uvedených v § 7, ods. 4 tohto VZN a bude sa realizovať iba za účelom jednosmernej jazdy :

- a) návštevy zdravotníckeho zariadenia - Vrbové, Piešťany a Chtelnica;
- b) zakúpenia liekov alebo zdravotníckych pomôcok v lekárni;
- c) návštevy orgánu verejnej správy.

Cenník prepravnej služby je nasledovný :

Služba :	Cena (€)
Cena prepravy v rámci mesta Vrbové / 1 jazda	2,00
Cena prepravy - Piešťany - Chtelnica / 1 jazda	3,00
Cena prepravy sprevádzajúcej osoby	
1 osoba / 1 jazda	0,00
Cena prepravy sprevádzajúcej osoby v rámci mesta Vrbové	
2 osoby / 1 jazda	1,00
Cena prepravy sprevádzajúcej osoby - Piešťany - Chtelnica	
2 osoby / 1 jazda	2,00
Cena prepravy sprevádzajúcej osoby v prípade ak ide o dieťa do veku 6 rokov	
1 osoba / 1 jazda	0,00

Jednou jazdou pre potreby tohto nariadenia je čas od nástupu oprávnenej osoby do osobného motorového vozidla zabezpečujúceho službu do momentu jej vystúpenia z tohto vozidla a suma úhrady za túto službu (cena prepravy) je nasledovná:

Výška úhrady za službu sa určuje paušálnym poplatkom bez ohľadu na dĺžku trasy.

V prípade potreby zistenia viacerých podrobných informácií je treba pozrieť na webovú stránku mesta Vrbové: v kolónke Samospráva - platné Všeobecne záväzné nariadenia, VZN č. 8/2025, a v kolónke Mestský úrad - platné Smernice, kde spôsob platenia úhrady je podrobne popísaný v Smernici č. 1/2026.

JUDr. Štefan KUBÍK, primátor mesta Vrbové

Vývoz plienok počas vianočných a novoročných sviatkov

Informujeme občanov využívajúcich službu vývoz plienok z domácností, že pravidelný štvrtkový vývoz plienok bude namiesto dní sviatkov (25.12.2025 a 1.1.2026) realizovaný v náhradných termínoch, a to:

v utorok 23. decembra namiesto štvrtku 25. decembra;

v utorok 30. decembra namiesto štvrtku 1. januára.

Zberný dvor mesta Vrbové

Pod'akovanie predsedu MS SČK za spoluprácu v roku 2025

Vážení členovia výboru a členovia MS SČK Vrbové, vážený pán primátor, vážené vedenie a zamestnanci mesta Vrbové, milí sponzori, darcovia krvi, podporovatelia a sympatizanti, priatelia, moji červenokrižiaci. Čas uteká, je za nami ďalší, verím, že úspešný rok 2025 a tak vám opäť prinášame jeho zhodnotenie. Aj rok 2025 bol v živote MS SČK Vrbové plný náročných, ale krásnych aktivít.

Dovoľte mi na sklonku roka 2025 zo srdca poďakovať za vašu celoročnú spoluprácu, pomoc a nesmiernu solidaritu s ľuďmi, ktorí potrebujú oporu iných. Každý z vás prispel k tomu, aby sa pomoc Slovenského Červeného kríža v našom meste dostala tam, kde bola najviac potrebná. Vaša ochota pomáhať, nezištnosť a vytrvalosť sú tým, čo dáva našej spoločnej práci zmysel a silu. Našou víziou je, aby každý človek v krízovej situácii dostal pomoc, ktorú potrebuje. A preto je naším poslaním vytvárať podmienky pre ľudí, aby žili dôstojný život a zmierňovať utrpenie zraniteľných ľudí.

Rok 2025 bol pre MS SČK Vrbové výnimočný! Výnimočný bol svojím jubileom. Dňa 21. júna sme si v Kúrii M. Beňovského krásnou a veľkolepou oslavou pripomenuli 100 rokov od založenia MS SČK Vrbové. Táto slávnosť bola dôstojným vyjadrením úcty k odkazu našich predchodcov, oslavou dobrovoľníctva a solidarity a zároveň povzbudením do ďalších rokov služby ľuďom. Úprimne ďakujem všetkým, ktorí sa podieľali na príprave a realizácii programu, technickom zabezpečení i organizačnom zázemí, ako aj všetkým sponzorom, vedeniu mesta, účinkujúcim, účastníkom, partnerom a hosťom, ktorí svojou prítomnosťou oslavu podporili. Ďakujeme vám!

Ďakujem všetkým členom výboru a členom nášho spolku MS SČK Vrbové za obetavú prácu, čas a profesionalitu pri organizovaní odberov krvi, humanitárnych aktivít, zdravotných dozoroch na akciách mesta Vrbové a v okolitých obciach, osvety a pri pomoci v náročných situáciách. Úprimná vďaka patrí mestu Vrbové na čele s primátorom JUDr. Štefanom Kubíkom a jeho zamestnancom za systematickú podporu, súčinnosť a dôveru. Rovnako ďakujem našim sponzorom a partnerom za finančnú a materiálnu pomoc, bez ktorej by sme nedokázali realizovať mnohé projekty počas celého roka. Osobitné poďakovanie patrí všetkým darcom krvi – vašim darom zachraňujete životy a ste skutočným symbolom ľudskej solidarity a nádeje ľudí, ktorí to najviac potrebujú. Dar krvi je dar života! Ďakujeme vám!

Váženým podporovateľom a sympatizantom veľmi pekne ďakujem za povzbudenie, priazeň a šírenie dobrého mena MS SČK Vrbové. Do

ďalšieho roka vstupujeme s pokorou, odhodlaním a presvedčením, že spolu dokážeme ešte viac. Ďakujem vám za každé podané rameno i srdce a teším sa na ďalšiu spoluprácu v oblasti dobrovoľníctva a pomoci ľuďom aj v ďalšom roku, roku 2026. Som hrdý a skutočne rád za to, že vás máme. Ľudí, ktorí dobro rozdeľujú celými priehŕšťami všade tam, kde ho treba - úsmev, objatie, teplo, svetlo, nádej. Želám vám veľa zdravia a chuti do spoločnej práce aj v novom roku 2026.

S úctou a vďakou

Miroslav HALAMA, predseda MS SČK Vrbové

BEŇOVSKÝ V MILOSLAVOVE

Keď sme nedávno zistili, že v obci Miloslavov (časť Alžbetin Dvor), ležiacej 20 km juhovýchodne od Bratislavy, jedna z ulíc nesie názov podľa nášho najslávnejšieho rodáka, laureátka Beňovského glóbusu, právna expertka a diplomatka JUDr. Cecília Kandráčová, CSc., sa podujala získať k tomu obrazovú dokumentáciu. Obrátila sa v tejto veci priamo na tamjší obecný úrad, odkiaľ dostala nasledovnú odpoveď: „Dobrý deň prajem, naša Beňovského ulica je nová, nie sú na nej ešte tabule s názvom ulice. V prílohe posielam aspoň fotografiu ulice z dnešného dopoludnia (4. decembra 2025) – máme tu však dlhodobé sychravé počasie, neviem vám to žiaľ poslať v lepšej kvalite. Dúfam, že to aspoň sčasti pomôže. Želám vám všetko dobré. S úctou Ing. Marek Michlík, prednosta obecného úradu obce Miloslavov.“

Podotýkame, že Miloslavov je mimoriadne rýchlo rastúca obec. Kým podľa sčítania obyvateľov v roku 2011 tam žilo 1780 obyvateľov, v súčasnosti je to 6 548 (31. 12. 2024).

L'B, PK

Keď sa vo fitness centre stretne Mikuláš s originálnym vianočným stromčekom

Ak si odmyslíte vôňu ihličia a pohľad na tradičný vianočný stromček, môže vás prekvapiť skutočne originálna podoba. Voňavé, živé stromčeky sú určite nenahradiateľné, no sem-tam môžeme trocha vybočiť z tradícií a vymyslieť niečo nové. Uzdu svojej fantázii popustil aj obyvateľ nášho mesta, Dušan Ladányi.

Uplynulé predvianočné obdobie bolo vo fitness centre Dandy, ktoré sídli v nebytových priestoroch Domu kultúry Vrbové ozvláštnené nevídanou dekoráciou – vianočným stromčekom zhotoveným z fľašiek z kefíru.

Na vytvorenie bolo vo finálnej podobe použitých 200 kusov bielych plastových fľašiek, 70 m ozdobnej retiazky, 1,5 m² polystyrénu, 20 metrov LED svetielok, plus ďalší potrebný materiál...

Finančné náklady za spotrebované balenia kefíru, za materiálno-technické komponenty a estetické doplnky prekročili hranicu štyri stovky eur.

K téme vzniku tohto nápadu sa autor diela vyjadril: „Ja som len tak začal tie fľašky odkladať. Až postupne sa mi v mysli zrodil nápad čo s nimi, a následne prichádzali myšlienky ako môj výtvar ešte viac vylepšiť do krásy. Vynaložené náklady neľutujem. Veď tento vianočný stromček priniesol úžitok hneď trikrát. Prvýkrát z konzumácie zdravých mliečnych potravín, druhýkrát - keď obaly z nich poslúžili ako materiálová základňa pre výrobu vianočného stromu, a po tretíkrát – keď kreatívne estetické dielo potešilo svojim vzhľadom čo i len jedného človeka.“

V rámci predstavenia výsledku svojej tvorivej činnosti sa na sviatok sv. Mikuláša sám prevádzkar fitness centra prezliekol do mikulášskeho kostýmu a tak vítal prichádzajúcich návštevníkov. Úlohu milého usmievavého anjela a strach vzbudzujúceho čerta sa chopili pravidelní hostia fitness centra, manželka Lenka a Rasťo.

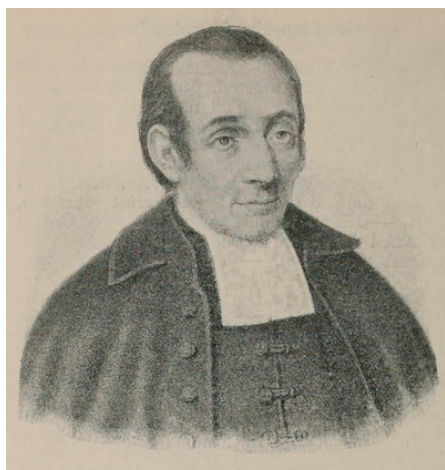
„Kulturistika je moje celoživotné hobby, venujem sa jej 52 rokov, a aj napriek mnohým zdravotným problémom

a nepriazni ďalších okolností sa snažím prevádzku fitness centra udržať otvorenú pre verejnosť čo najdlhšie. Sme fitness centrum rodinného typu, okrem cvičení na získavanie dobrej telesnej kondície a formovanie celého tela správnym posilňovaním sa každý zákazník dozvie i zásady správneho stravovania, a ako bonus tu nikdy nechýba veselá nálada,“ uzavrel Dušan Ladányi.

**Text: Mgr. Matúš OPATOVSKÝ,
Foto: Pavel PLENCNER**

O MADAGASKARE NA SKLONKU 18. STOROČIA

Ladislav Bartolomeides

V ostatných desaťročiach Madagaskar, štvrtý najväčší ostrov sveta, vzbudzuje zvýšenú pozornosť i na Slovensku. U nás je to v značnej miere motivované väzbami nášho najslávnejšieho rodáka grófa Mórica Beňovského (1746 – 1786) k tejto ostrovnej krajine.

Madagaskar nebol Slovákom neznámy ani v hlbokej minulosti. Písal o ňom napríklad už Beňovského súčasník Ladislav Bartolomeides (1754 – 1825), ktorý zomrel práve pred dvesto rokmi. Hoci bol evanjelickým duchovným, jeho záujem sa neobmedzoval len na duchovnú oblasť. Môžeme ho rátať medzi popredných slovenských vlastivedných pracovníkov, pedagógov, historikov, geografov a príro-

dovedných bádateľov - zoológov a entomológov svojej doby.

Nás zaujala stať v jeho knihe z roku 1798 „Geographia aneb Vypsání okršleku zemského“ (Zemepis, alebo Opis zemského obvodu), ktorú doplnil „s šesti mapami vlastní rukou jeho vyrytými“. Knihu v rozsahu 112 strán vytlačil v Banskej Bystrici Ján Štefáni, privilegovaný kníhtlačiar.

V knihe čítame:

„Prí náležejí ještě k Africe všeliké ostrovy, jejichžto obzvlášť k východu veliké množství jest. Některé zaznamenati můžeme.

1) Madagaskar, ze všech největší, totiž 10,500 □ míl mající; úrodná a na hovada bohatá [krajina], stojí pod pěti domácími králi. Říká se, že tu celý národ pidimužiků bydlí, ač to jistě nevíme. To jistě, že mezy obyvateli jsou Negry, Mavry [černosi a Arabi], a ještě jiný národ, a že mezy sebou ustavičně vojnu vedou.

2) Ostrovy Maškarenské [súostrovie Maskarény], jenž Francouzům náleží, mezy nimi jsou hlavní: ostrov Burbon [dnes Réunion], s městem Denis, ostrov Maurycy [Maurícius, v časech Beňovského Ile de France] s Port Louis. Jsou velice úrodné.“

Na mapke, ktorá tvorí prílohu knihy a z ktorej výrez tu reprodukuje, vidíme ostrov Madagaskar, vpravo od neho

ostrov Bourbon, dnes Réunion. Okolo je „Moře Vychodnj neb Indycké“ [dnes Indický oceán]. Pri africkom pobreží, severozápadne od Madagaskaru autor okrem iného vyznačil ostrov Zanzibar (Zenzibar).

Aj keď nie všetky Bartolomeidesove informácie dnešný stav poznania akceptuje, jeho stať je predsa zaujímavým dokladom toho, čo sa mohli Slováci dozvedieť na sklonku 18. storočia o Madagaskare a príľahlých ostrovoch.

Poznámka: Historický text sme kvôli ľahšiemu čítaniu transkribovali podľa zásad modernej slovenčiny.

L'B, PK

Záber zo života súčasného Madagaskaru

INZERCIA

OKNÁ - DVERE

nastavenie - oprava - výmena
tesnenia

Kontakt: 0911 978 600

P-No 599/25

POZNÁVAJME MINULOSŤ A

Milí čitatelia, pozývame vás na malú prechádzku históriou nášho regiónu – bývalej Nitrianskej stolice či župy. Základný text článku tvoria informácie z publikácie, ktorú spracovali takmer pred dvesto rokmi cudzinci. Ide o najznámejšiu a najrozšírenejšiu knihu Adriana Balbiho (1782 Benátky – 1848 Padova), talianskeho geografa, štatistika a etnografa. Najprv vyšla v roku 1832 po francúzsky v Paríži pod názvom *Abrégé de Géographie – Zhrnutie geografie*. Jej prvý zväzok obsahuje údaje o Európe a v rámci toho i o Rakúskom mocnárstve, ktorého súčasťou bolo Uhorsko i Slovensko. Kniha hneď vzbudila pozornosť a prekladali ju do rôznych jazykov. Pri cudzojazyčných vydaniach nešlo o mechanický preklad, ale text rozširovali najmä pri informáciách, ktoré sa týkali krajiny, pre ktorú bolo nové vydanie určené. Tak je to aj pri českom preklade, ktorý vyšiel na pokračovanie v zôšitoch v Prahe už v rokoch 1835 – 1837 pod názvom *Zeměpis, čili, Aupné popsání oboru zemského : podle posledních stát-ných změn a neynovějších zpráv*.

Krátko nato – v r. 1836 – vydal Karel Vladislav Zap (1812 – 1871) v Prahe Stručný zeměpisný obraz mocnářstvj Rakauského. Nejde o originálnu prácu, ale o prevzatý text z vyššie uvedenej publikácie: „Wyňato z českého vydání zeměpisu dle A. Balbiho.“

V roku 1841 vyšlo druhé české vydanie Balbiho práce. Práve z neho preberáme v slovenskom preklade základné informácie o našej Nitrianskej stolici, ktorej súčasťou bolo po stáročia i Vrbové. Ide o zaujímavé a vcelku výstižné spracovanie. No práve naše mestečko v texte absentuje...

Preto sme údaje o Vrbovom a niektoré ďalšie údaje o Nitrianskej stolici doplnili z 3. nemeckého vydania Balbiho práce, ktoré vyšlo v roku 1842 v Pešti. Nemecký preklad zverejnili prinajmenšom osem razy. Pre zaujímavosť pridávame aj ukážku z vydania z roku 1857. V ňom je premietnuté aktuálne administratívne usporiadanie Uhorska. Vrbové v tom čase prechodne pripadlo do novozriadenej Hornonitrianskej župy so sídlom v Trnave. Po krátkej dobe sa však rozdelená Nitrianska župa obnovila v pôvodnom rozsahu.

Text prekladu českého vydania z roku 1841 – je tlačný zelenou farbou.

Text prekladu nemeckého vydania z roku 1842 – je modrý.

Text prekladu nemeckého vydania z roku 1857 – je škoricovej farby.

Náš komentár – je vytlačený čiernou farbou.

Nitrianska stolica, rozloha 122 štvorcových míľ a 380 000 obyvateľov. Slováci žijú v 412, Maďari v 47 a Nemci v 10 miestach.

NITRA (Neutra), stoličné mesto nad riekou Nitrou medzi úrodnými pahorkami v rozľahlom, lúčnatom údolí, počíta 4800 obyvateľov (Slovákov) a je sídlo najstarožitnejšieho biskupa v Uhorsku. Na vysokej, prostej skale stojí pevný hrad, v ktorom sa biskupská rezidencia, hlavný chrám a biskupská kapitula nachádzajú. V meste je pekný stoličný dom, lýceum, biskupský seminár, piaristické kolégium s knižnicou, gymnázium a hlavnou školou, ďalej františkánsky kláštor. Tunajší chlieb a vína sú známe. Severným smerom za mestom sa vypína vrch Zobor s bývalým kláštorom a mnohými vinicami. Na ňom bol slovanský vodca Zobor ukrutne zavraždený, a kráľ Svätopluk – ako sa niektorí nazdávajú – pochovaný.

SKALICA (Szakolcza), kráľovské slobodné mesto na pravom brehu Moravy na moravských hraniciach na skale, má peknú radnicu, niekoľko zrušených kláštorov, krásny bývalý jezuitský kostol, katolícky i evanjelický farský kostol, gymnázium, hlavnú školu a nemocnicu milosrdných bratov. Skaličania počtom 5700 duší, bodrí a usilovní Slováci, majú hlavnú živnosť z roľ, viníc, súkenníctva a ševcovstva.

HOLÍČ, mestečko blízko rieky Moravy, neďaleko moravského mesta Hodonína, hlavné miesto cisárskeho panstva, má krásny cisársky zámok, veľkú bažanťnicu s rybníkom, v ktorom žijú bobry, fabriku na kameninový riad, najvynikajúcejšie ovčince v Uhorsku a 4400 obyvateľov Slovákov.

Manufaktúru v Holíči založil v roku 1743 František Štefan Lotrinský, manžel Márie Terézie. V prevádzke bola do roku 1827. Kamenina - tvrdý glazúrovaný keramický materiál – sa začala vyrábať od roku 1786.

KOPČANY a HETMĚŇ, dve miesta so znamenitými žrebčínmi, z ktorých prvý patrí cisárovi a druhý grófovi Huňadymu.

Žrebčín v Kopčanoch, okres Skalica, je pekne zachovaný a obnovený.

Majer Hetmėň pri Šali patrili ku kaštieľskému žrebčínu v Mojmírovciach (spolu s majermi Poľný Kesov a Veľká Dolina). Sústreďoval sa tu chov španielskych, arabských a anglických koní. Gróf Jozef Huňady bol prvým uhorským aristokratom, ktorý v praxi realizoval na svojom panstve chov športových koní a organizovanie dostihov podľa anglického vzoru.

ŠAŠTÍN (Sasvár, Schloosberg), mestečko a pútnické miesto nad riekou Myjavou s veľkou cisárskou fabrikou na kartún, s cisárskym zámkom a pavlínskym kláštorom.

Kartúnku založil František Štefan Lotrinský, manžel Márie Terézie. Šlo o najväčšiu textilnú manufaktúru na Slovensku. Manufaktúra zamestnávala okolo 1000 ľudí priamo v Šaštíne a skoro 20000 domáckych pradiarov a česáčov v rôznych obciach Uhorska a Rakúska, ktorí sem dodávali hotové výrobky. Kartún je farebná (potlačená) bavlnená tkanina s plátnovou väzbou.

SOBOTIŠTE, mestečko s 3000 obyvateľmi, medzi ktorými je mnoho remeselníkov. Tu je tiež Habán, osada mennonitov, ktorým Habáni hovoria.

Mennoniti sú jednou súčasťou kresťanského hnutia novokrstencov (tzv. anabaptistov), ktorí si pôvodne hovorili švajčiarski bratia. U nás ich nazývame habáni.

MYJAVA (Miawa), veľké mestečko s 8600 obyvateľmi a pálenicami. Tu sa zhotovujú pre mlyny potrebné plátenky takmer pre celé rakúske mocnárstvo.

Išlo o výrobu sieťok a pytlíkov pre mlyny. Zabezpečovali ju pytlíkari, špecializovaní tkáči, ktorí na svoje výrobky využívali vlnu z ovčieho rúna. V roku 1833 v pytlíkárskom cechu na Myjave pracovalo 137 majstrov, 40 tovaršov a 50 učňov.

SENICA (Szénasfalu), zámožné mestečko, so znamenitými stavbami, dobrou orbou, množstvom ľanu a 2500 obyvateľmi.

BREZOVÁ, veľké grófske erdödske mestečko so 6200 obyvateľmi, ktorí vedú výborný obchod s kožou a pálenkou

CHTELNICA (Witenč), mestečko s pekným grófskym erdödským zámkom a anglickou záhradou, ďalej s loveckým zámočkom toho istého grófa neďaleko.

STARÁ TURÁ (Ó-Tura), mestečko s 5400 obyvateľmi, známe pre jeho obchod s prevareným maslom a syrom.

Vagačovci, ktorí pochádzali zo Starej Turej, založili v roku 1787 najstaršiu bryndziareň na Slovensku v Detve.

NOVÉ MESTO NAD VÁHOM (Vágh-Ujhe-ly), mestečko s 5300 obyvateľmi, ktorí dobré červené víno pestujú.

V blízkosti veľká dedina **LUBINA** s 2500 obyvateľmi, medzi ktorými je vyše 300 súkenníkov, ktorí vyrobia mnoho hrubého súkna.

HANDLOVÁ (Krikehay), dedina nemec-kých osadníkov, ktorí pre skazenosť svojho nárečia sa stali známymi. Tu je pamätihodná ľadová jaskyňa.

Autor asi myslel na jaskyňu Hájska skala (589 m n. m.). Zadnú časť tejto 25-metrov dlhej jaskyne tvorí dómovitý priestor s výškou 6 metrov, na stenách so zachovanými kvapľovými vodopádmi.

PRÍTOMNOSŤ NÁŠHO REGIÓNU

Mapa Nitrianskej župy (administratívne členenie). Okres Nové Mesto nad Váhom, do ktorého patrilo Vrbové, je zelenej farby, okres Piešťany je vyznačený ružovou farbou.

PIEŠŤANY (Pishán, Pösthény), mesto nad Váhom v krajine veľmi príjemnej a úrodnej, má 3000 obyvateľov, zruční bývajúci kostola templárov, a v blízkosti najslávnejšie teplé kúpele v Uhorsku, Piešťanské Teplice, zvláštny úkaz v prírode, ktorých hlavný prameň - ako sa zdá - je v riečisku Váhu. Pred časmi, kto sa kúpať chcel, vykopal si jamu na brehu, ktorá sa rýchlo naplnila teplou vodou. Čím bližšie k rieke, tým teplejšie bývajú tieto kúpele, a v rieke samotnej teplá voda prýšči, ak sa len nohami jej dno otvorí. Gróf Erdödy vystaval však tu už pred niekoľkými desaťročiami pevný, pohodlný a pekne usporiadaný kúpeľ, v ktorom sa všetkým žiadostiam hostí vyhovie, kvôli čomu tiež tieto blahodarné kúpele hojne sa navštevujú.

PIEŠŤANY (Pischian, Pöstény alebo Pöstýén), mesto s 3360 obyvateľmi, sú obľúbeným kúpeľným letoviskom so známymi horúcimi alkalickými síratými prameňmi s teplotou 46 až 50 °Réaumur, ktoré sú často zaplavované riekou Váh. Väčšina kúpeľných hostí pochádza z Nitrianskej a Bratislavskej stolice, najmä z Trnavy.

Zruční stredovekého kostola sú v Piešťanoch zachované dodnes (Detviarska ulica). V roku 1821 zemepán Piešťan gróf Jozef Erdödy, nitriansky župan a štátny minister viedenskej vlády, začal s výstavbou prvých vaňových a bazénových kúpeľov. Uvádzaná teplota kúpeľných prameňov 46 °R – 50 °R sa rovná 57,5 °C – 62,5 °C (čo zhruba zodpovedá aj súčasnému stavu).

SOKOLOVCE (Sokolowec), dedina so zámkom kniežata Windischgätza, pri ktorom je knižnica a dobre usporiadaná záhrada.

Uvedenú stavbu u nás označujeme ako kaštieľ (čeština tento výraz nepoužíva). Barokovo-klasicistický kaštieľ v Sokolovciach bol postavený začiatkom 18. storočia. Od obdobia socializmu slúžil psychiatrickej liečebni. Od roku 2009 drasticky schátral.

HLOHOVEC (Frýšták, Galgótz), mesto nad Váhom s nádherným grófskym erdöds-kým zámkom, knižnicou, zbierkou umeleckých vecí, jazdiarňou, divadlom, peknou záhradou, ku ktorej prináleží bohatá oranžéria a znamenité švajčiarske hospodárstvo, s vynikajúcimi trhmi na dobytok a 3300 obyvateľmi. Na námestí stojí gotický františkánsky kostol

a pri starom farskom kostole nachádza sa hrobka grófskej rodiny erdödskej.

Tu je v texte chyba, Správne má byť: Na námestí stojí starý gotický farský kostol a na okraji pôvodného mesta (pri obci Svätý Peter) františkánsky kláštor, pochádzajúci z roku 1492, s kostolom. Švajčiarske hospodárstvo – chov hovädzieho dobytku spojený s výrobou syrov.

Naproti tomu miestu, na pravom brehu vážskom, leží v bažinatom okolí malá, iba vojskom obývaná pevnosť LEOPOLDOV (lat. Leopoldinum, nem. Leopoldstadt) a pri nej aj mesto NOVÁ VÁROŠKA (Leopold Neustadt).

Pôvodne sa názvom Leopoldov označovala len protiturecká pevnosť vybudovaná v roku 1665 - 1669 na príkaz cisára Leopolda I. V jej blízkosti staviteľia, remeselníci a robotníci, ktorí pevnosť stavali, založili obec, ktorá čoskoro získala privilégia. Po slovensky sa nazývala Mestečko a v pomaďarčenej forme i Nová Vároška. Od roku 1948 nesie meno Leopoldov, od r. 1971 je mestom.

VELÉ ZÁLUŽIE (Ujlak), dedina blízko Nitry, kde gróf Forgáč má pekný zámok a fabriku na rosolku.

Išlo o kaštieľ a továreň na výrobu likéru, ktorú na svojom panstve založili v roku 1784 Forgáčovci.

BOJNICE (St. Baimot, Bajmótz), grófske pálfiovske mesto v peknej krajine nad riekou Nitrou s 1300 obyvateľmi, s veľkým opevneným hradom, s prepoštvom a liečivými teplicami, ktoré sa nachádzajú v peknom a upravenom kúpeľi.

PRIEVIDZA (Priwide, Prividia), mesto v úrodnom kraji, s chýrnym súkenníctvom a ševcovstvom a s prvým piaristickým kolégiom v Uhorsku, ktoré vzniklo pričinením grófa Karola Pálfiho v roku 1673.

TOPOĽČANY (Veľké Topoľčany), pred časmi kráľovské mesto, teraz ľudnaté mesto. Má úrodné okolie na obilie a šafran a chýrne výročné trhy.

Mesto dostávalo prívlastok „Veľké“, aby sa odlišilo od Malých Topoľčan. Dnes máme Topoľčany a Topoľčianky.

SKAČANY, mesto, jedno z hlavných miest šafraníkov.

SKAČANY (Szkacsán), mesto prináležiace Nitrianskej kapitule, z ktorého mnohí podomoví obchodníci so šafranom cestujú s topoľčianskym šafranom a iným tovarom do všetkých stolíc.

Šafran sa u nás tradične využíva ako korenina. Farbili sa ním i látky a používal ho tiež pri výrobe parfumov. Pestovanie kvalitného šafranu nielen pre vlastnú spotrebu, ale i na predaj, bolo od pradávna neoddeliteľnou súčasťou života obyvateľov v okolí Topoľčan a na Hornej Nitre.

ZLATNÍKY, dedina s vynikajúcim sklárom. Miestna skláraňa vyrábala obyčajné sklo.

NOVÉ ZÁMKY (maď. Ersek Ujvár, lat. Arx nova, Neoselium, nem. Neuhausen), prv vynikajúca, r. 1726 však na kráľovský rozkaz rozborená pevnosť, teraz otvorené mesto v širšej rovine pri Nitre. Má 6700 obyvateľov, farský a františkánsky kostol a bývalý palác Rákociho.

BUKOVEC (Bukócz, Bukowetz), dedina neďaleko Myjavy, kde sa tká väčšina hnedých kobercov, ktoré sa dostávajú do Viedne podomovým predajom a používajú sa tam ako veľké pokrovcy.

NEDED (Negyed), dedina na rieke Váh a na hranici Komárňanskej stolice, je dôležitým obchodným miestom, pretože ťažké dunajské lode sa môžu plaviť proti prúdu až sem. Hornouhorskí židia prichádzajú z každého peštianskeho trhu a vyhľadávajú povožníkov zo svojho regiónu, ktorí preberajú tovar; všetky cesty sú potom pokryté vracajúcimi sa povožmi.

SOLČANY (Szolcsany), dedina, kde knieža August Odescalchi vlastní továreň na spracovanie cukrovej repy.

MOJMÍROVCE (Uermény, Irmín), mesto grófa Huňadyho, pozoruhodné vďaka grófovmu žrebčínu, ktorý je všeobecne známy svojou vynikajúcou kvalitou; tu sa v roku 1814 konali prvé konské dostihy nielen v Uhorsku, ale aj v celej ríši.

VRBOVÉ (Verbó) je mesto s 3050 obyvateľmi ležiace neďaleko Piešťan, známe ako rodisko grófa Beňovského, neskoršieho kráľa Madagaskaru; obyvatelia dorábajú víno a vyrábajú veľa bieleho a modrého súkna na halen (sedliacke súkno).

Pamiatkou na veľké rozšírenie súkenníctva vo Vrbovom v minulosti je Súkennícka ulica.

TRNAVA (Tyrnau, Nagy-Szombat), staré mesto, ktoré sa niekedy nazýva kvôli mnohým kláštorom, kostolom a vežiam malý Rím, leží na rieke Trnava a na konskej železnici Bratislava – Trnava, je to hlavné mesto Hornonitrianskej župy, sídlo daňového úradu, s 8000 obyvateľmi, deviatimi kostolmi, vyšším gymnáziom, dvoma arcibiskupskými seminármi (Sv. Štefana a Marianum), jezuitským kolégiom obnoveným v roku 1853, konviktom, vojenským chlapčenským vzdelávacím domom, hlavnou katolíckou školou a evanjelickou normálnou školou, dievčenskou školou uršulínok. Okrem toho, je tu župná nemocnica s psychiatrickou liečebňou. Obyvatelia vyrábajú látky a plátno a obchodujú. 16. decembra 1848 v bitke pri Trnave porazil podmaršal (Feldmarschall-Leutnant) Šimunič vzbúrených Maďarov.

Trnava, ako je všeobecne známe, je v súčasnosti sídlom Trnavského samosprávneho kraja. Menej sa vie, že už v minulosti tu sídlila župa. Bolo to po revolúcii v roku 1848, keď bývalú Nitriansku stolicu rozdelili a z jej západnej časti, ku ktorej pridali i niektoré ďalšie územia, vrátane Trnavy, dovtedy časti Bratislavskej stolice, vytvorili Hornonitriansku stolicu. V r. 1977 po zriadení Slovenskej cirkevnej provincie sa Trnava stala i arcibiskupským mestom. Hlavným aktérom historickej udalosti, ktorá sa pripomína v texte z roku 1857 (a v čase uverejnenia bola teda čerstvou), je cisársky podmaršal generál Baltazár Šimunič (1785 – 1861). Ten si v roku 1848 zriadil v Trnave nakrátko i svoj hlavný stan.

TRSTÍN (Nádasd), mesto s 1500 obyvateľmi, kde sa od roku 1837 každoročne na Turíce koná Ružová slávnosť.

Trstín pôvodne nepatril do Nitrianskej stolice (rovnako ako Trnava), ale len do Hornonitrianskej stolice, ktorá trvala krátko. Ružová slávnosť mala motivovať mladé slobodné dievčatá k čnostnej príprave na manželstvo a bola spojená s finančnou odmenou.

Veríme, že historická prechádzka po našom regióne vám umožnila nielen porovnávať minulosť s prítomnosťou, ale, že vás obohatila i o nové zaujímavé informácie.

Lubomír BOSÁK, Patrik KÝŠKA

Literatúra:

HADRIAN BALBI: Zeměpis, čili, Auplné popsánj oboru zemského : podlé posledních státních změn a neynowějších zpráv, s přípravným úvodem, s porównáním neyduležítějších mincí, měř i wah, a s dokonálými registřky slow i wěcj. Díl I / podlé francauského ... Hadriana Balbiho. W Praze : W kněžec arcibiskupské knihtiskárně, u Josefy Feterlowé, wedením a nákladem Wáclawa Špinky, 1835 – 1837, 8 sv., 768 s. ; 22 cm.

KAREL VLADISLAV ZAP: Stručný zeměpisný obraz mocnářstwj Rakauského / dle neylepších pramenů a neynowějších zpráv sestawený od Karla Lad. Zapa. W Praze : W arcibiskupské knihtiskárně, řízením a nákladem Wáclawa Špinky, 1836, 245 s. ; 21 cm. „Wyňato z českého wydánj zeměpisu dle A. Balbiho.“

HADRIAN BALBI: Zeměpis čili auplné popsánj oboru zemského. : Podlé Hadriana Balbiho „Abrégé de Géographie“ wzdělané a s porównáním neyduležítějších mincí, měř i wah, a s auplnými registřky slow i wěcj opatřené. Díl I. Přípravný úwod a popsánj Ewropy. W Praze : Tiskem Wáclawa Špinky, 1841, 1104 s. (o Nitrianskej stolici: s. 587 – 588).

ADRIANO BALBI: A. Balbi's Allgemeine Erdbeschreibung oder Hausbuch des geographischen Wissens : Eine systematische Encyklopädie der Erdkunde für die Bedürfnisse der Gebildeten jedes Standes. 1. Dritte, nach der neuesten französischen und italienischen Ausgabe von J. F. G. Eannabich, K. Vogel und A. Wimmer. Pesth : Hartleben, 1842, XVI, 873 s.

Tragédia v Dubnici nad Váhom pred 63 rokmi

Bývalý kronikár obce Krajné Ivan Gálik (* 1944 Krajné) nám poslal jednu historickú informáciu o tragickej udalosti, ktorá sa týka aj Vrbového. Je súčasťou jeho rozsiahlych memoárov. O nich uvádza: „Píšem pre vnukov moje spomienky, aby mali odkaz na rodný kraj, na našu rodinu, na svojho dedka.“ Ide teda o jeho osobný zážitok z obdobia, keď bol žiakom druhého ročníka Strednej priemyselnej školy v Dubnici nad Váhom. Na také niečo sa nedá zabudnúť...

„Pri prvom rodičovskom združení v nedeľu 16. decembra 1962, udiala sa na železničnej stanici v Dubnici tragédia. Rodičovské združenie konalo sa aj na odbornom učilišti. Teta Čerešňová bola na rodičovskom združení synovi Ivanovi, potom obaja prišli sa pozrieť ku mne na internát. Išli sme ju odprevadiť k vlaku. Na nástupišti sa zhromaždilo veľa cestujúcich. Vlaky do Púchova zastavovali na prvej koľaji, vlaky do Trenčína na druhej tak, aby neboli súčasne v stanici. Ak mali rovnaký príchod do stanice, museli rušňovodiči zastaviť tak, aby sa vlaky neprekryli, medzi vlakmi bola asi 2 m medzera. Vlak od Púchova hodne meškal, nemal byť už v stanici, ľudia stáli pripravení na nástupišti. Vtedy prichádzal na prvú koľaj vlak od Trenčína.

na. Keď rušňovodič videl v koľajisku ľudí, začal silne brzdiť, voda sa mu liala z tendra, nádrže vody na boku. Ľudia sa tlačili do stredu medzi koľajiská, padali na zem, kropení vodou. Niektorí ma zvalil na zem, spadli mi okuliare, ktoré sa rozbili. V prvom momente, keď som sa dvíhal zo zeme, neuvedomil som si, čo sa stalo. Vtedy som sa štvrtý raz narodil. Mohol som dopadnúť tak, ako pani Margita Sudorová, manželka taxikára Rudolfa Sudoru z Vrbového, ktorú silný náraz usmrtil. Bola na rodičovskom združení svojmu synovi Michalovi, ktorý chodil do učilišťa. Niekoľko ľudí odviezli do nemocnice a na ošetrovanie k lekárovi, prípadne im odporučili návštevu lekára. Na druhý deň musel som ísť domov pre staršie okuliare, bez nich bol som stratený. Potom ešte musel som si vybaviť nové okuliare.“

OCENENIE SENIOROM

Na návrh predsedníčky MO JDS Vrbové bolo členom našej základnej organizácie Gabriele Zelenayovej, Stanislavovi Ferrancovi a Jarmile Miklíkovej pri príležitosti osláv Úcty k starším dňa 27. októbra udelené predsedom Okresnej organizácie JDS Piešťany vyznamenanie III. stupňa za dobrovoľnú prácu v prospech seniorov v ZO. Svojím prístupom napomáhajú v organizovaní podujatí, ktoré v našom meste organizujeme. Aj touto cestou ďakujeme našim oceneným za ich aktivitu.

Mária MADŽOVÁ, predsedníčka MO JDS Vrbové

AUTOŠKOLA

AUTOŠKOLA
Királ

Dom Kultúry
Ul. SNP 292/2
1. poschodie

Ponúka:

- výcvikový kurz na vodičské oprávnenie skupiny B1, B (osobný automobil) už od 17 rokov
- možnosť platby kurzového v dvoch splátkach
- interaktívna výučba, elektronické vzdelávanie (e-learning)
- vykonávame kondičné jazdy a dopravnú výchovu žiakov
- bezplatný vstup na certifikované autocvičisko s vlastným vozidlom vo Vami zvolenom čase so započítaním kužeľov

Viac informácií osobne v sídle autoškoly každý štvrtok 16:30 - 18:00 hod. alebo telefonicky 0905 729 638

www.autoskolakiral.sk

P-No 734/2025

Záhada – Chov – Chalupa Šupylapy, s. r. o.

**Predaj vianočných stromčekov
od 1. decembra.**

Normanská jedľa výška 160-240 cm

Kapre predaj 22. a 23. decembra pondelok a utorok

-N-

Nezabudnuteľná skúsenosť z Erasmu+ v Nemecku

V novembri sa dve žiačky Gymnázia Jána Baltazára Magina vo Vrbovom, Lea Pálešová a Zuzana Valovičová, zúčastnili 10-dňového programu Erasmus+. Tento program, ktorý sa uskutočnil v malom meste Saldenburg pri meste Passau v Nemecku, zahŕňal ľudí, ktorí reprezentovali štyri krajiny Európskej únie a dokopy spájal 46 ľudí z celého sveta. Projekt s názvom Currency of Time mal za úlohu naučiť mladých ľudí vo veku od 18 do 23 rokov, ako pracovať s financiami, nastaviť si svoj plán a ako využívať čas efektívne.

Tento projekt ale nebol len o obyčajnom učení sa v učebni, ale hlavne aj o spoznávaní nových ľudí, kultúr a spoznávaní svojich vlastných hraníc a možností v medzinárodnom kolektíve. Vízia projektu bola založená na neformálnom štýle učenia, ktorý má za úlohu vystaviť účastníka projektovým situáciám, ale aj faktickým informáciám.

Prvá polovica projektu bola zameraná na prácu s financiami a nas-

tavovanie si svojho vlastného finančného plánu do budúcnosti. Zároveň mala táto časť nepriamu úlohu spriatelíť všetkých účastníkov medzi sebou pomocou skupinových prác. Účastníci sa naučili viac o základných pojmoch finančnej gramotnosti a zašli hlbšie do problematiky chudoby a faktorov, ktoré ju môžu spôsobiť. Toto všetko počas spoznávania nových kultúr účastníkov.

Projekt splnil a prekonal všetky očakávania, ktoré žiačky pred príchodom do Nemecka mali. Nielenže sa dokázali naučiť množstvo o financiách a čase, ale spoznali úžasných mladých ľudí z rôznych krajín. Ľudí a kamarátstva, ktoré zostanú stáť za hranice Erasmu. Erasmus+ bola jedinečná príležitosť posunúť seba, svoje schopnosti byť vodcom, pracovať v skupine a využívať anglický jazyk na komunikačnej úrovni.

Veľmi si vážime túto príležitosť a sme vďačné, že nám bolo umožnené byť súčasťou tohto nezabudnuteľného projektu.

ZUZKA (4. BB) a LEA (5. BB)

INFORMÁCIA PRE ČITATEĽOV

Vianočné číslo Hlasu Vrbového tradične obsahovalo kalendár na ďalší rok. Teraz ho však neuverejňujeme, keďže domácnosti vo Vrbovom dostali v týchto dňoch ako dar od mesta špeciálny týždňový stolový vrbovský kalendár. Okrem náležitostí, ktoré obsahujú bežné vydania, náš vrbovský kalendár obsahuje farebné obrázky z nášho mesta, vyznačenie dôležitých dní a plánovaných podujatí vo Vrbovom, ako i počet nositeľov jednotlivých mien v našom meste. Vrbovský kalendár 2026 vydalo mesto Vrbové s finančným príspevkom nadácie Veolia v celkovom náklade 2700 výtlačkov.

-red-

ŠTUDENTI VO VRBOVOM

29. októbra navštívili študenti SOŠ Regionálneho rozvoja a SOŠ Záhradnícka Rakovice, odbor Služby v cestovnom ruchu, pod vedením svojej učiteľky odborných predmetov Ing. Jany Koišovej našu kúriu. Zúčastnili sa tu komentovanej prehliadky tejto historickej pamiatky a oboznámili sa so životom Mórica Beňovského, ktorý má vzťah najmä prostredníctvom svojej matky Rozálie Révaiovej i k Rakoviciam. Cieľom takýchto aktivít je, aby sa študenti stali lepšími odborníkmi v regionálnom cestovnom ruchu.

-rb-, foto JK

ARCHÍV

Cestovný poriadok Vrbové - Piešťany

[illegible][illegible]

Všetky zastávky ARRIVA Trnava, a.s. sú na znamenie. infolinka: 0915 733 733 www.arriva.sk/trnava

Vytlačené: 5. 12. 2025

Cestovný poriadok

Vrbové - Nové Mesto nad Váhom

030760 Nové Mesto nad Váhom-Vrbové

opačný smer

km	Trč	SAD Trenčín, a.s.	2	4	6	202	8	10	204	12	14	16	18	22	24	208	28	30
0	28	od Vrbové,nám.	...	455	610	700	705	910	1100	1110	1255	1410	1500	1610	1710	1900	1910	2055
1	27	Vrbové,Piešťanská	...	456	611	701	706	911	1101	1111	1256	1411	1501	1611	1711	1901	1911	2056
2	26	Krakovany,žel.zast.	...	458	613	703	708	913	1103	1113	1258	1413	1503	1613	1713	1903	1913	2058
3	25	Ostrov,žel.zast.	...	459	614	704	709	914	1104	1114	1259	1414	1504	1614	1714	1904	1914	2059
4	24	Ostrov,rázc.	...	501	616	706	711	916	1106	1116	1301	1416	1506	1616	1716	1906	1916	2101
7	23	Ostrov,rázc.(1.0)	...	...	...	...	...	...	1109	1109	...	1509	1509	...	...	1909	...	...
8	22	Očkov,č.d.160	...	...	...	...	...	...	1110	1110	...	1510	1510	...	...	1910	...	...
8	21	Očkov,nám.	...	...	...	...	...	...	1112	1112	...	1512	1512	...	...	1912	...	...
8	20	Očkov,č.d.160	...	...	...	...	...	...	1114	1114	...	1514	1514	...	...	1914	...	...
9	19	Očkov,rázc.(1.0)	...	504	619	715	714	919	1115	1119	1304	1419	1515	1619	1719	1915	1919	2104
10	18	Podolie,Korytné rázc.	M	505	620	716	715	920	1116	1120	1305	1420	1516	1620	1720	1916	1920	2105
12	17	Podolie,Korytné	...	506	621	717	716	921	1117	1121	1306	1421	1517	1621	1721	1917	1921	2106
12	16	Podolie,ZS	451	507	622	718	717	922	1118	1122	1307	1422	1518	1622	1722	1918	1922	2107
12	15	Podolie	452	508	623	719	719	923	1119	1123	1308	1423	1519	1623	1723	1919	1923	2108
12	14	Podolie	453	509	624	720	720	924	1120	1124	1309	1424	1520	1624	1724	1920	1924	2109
14	13	Častkovce,Chirana	456	511	626	722	721	926	1122	1126	1311	1426	1522	1626	1726	1922	1926	2111
14	12	Častkovce,rýbník	457	512	627	723	722	927	1123	1127	1312	1427	1523	1627	1727	1923	1927	2112
16	11	Čachtice,KJG	459	514	629	725	724	928	1125	1129	1314	1429	1525	1629	1729	1925	1929	2114
16	10	Čachtice,SM	501	516	631	727	726	931	1127	1131	1316	1431	1527	1631	1731	1927	1931	2116
16	9	Čachtice,nám.	503	518	633	729	728	933	1129	1133	1318	1433	1529	1633	1733	1929	1933	2118
17	8	Čachtice,cintorín	504	519	634	730	729	934	1130	1134	1319	1434	1530	1634	1734	1930	1934	2119
17	7	Čachtice,rázc.k.žel.st.	506	521	636	732	731	936	1132	1136	1321	1436	1532	1636	1736	1932	1936	2121
21	6	Nové Mesto n.v.,Čachtická	MHD	509	639	735	734	939	1135	1139	1324	1439	1535	1639	1739	1935	1939	2124
21	5	Nové Mesto n.v.,Horné Samoty	510	525	640	736	735	940	1136	1140	1325	1440	1536	1640	1740	1936	1940	2125
23	4	Nové Mesto n.v.,MsKs	MHD	527	642	738	737	942	1138	1142	1327	1442	1538	1642	1742	1938	1942	2127
23	3	Nové Mesto n.v.,Weisseho	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
23	2	Nové Mesto n.v.,Kľčové	MHD	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
23	1	Nové Mesto n.v.,Malinovského	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
24	1	pr. Nové Mesto n.v.,žel.st.	MHD	530	645	741	743	945	1141	1145	1330	1445	1541	1645	1745	1941	1945	2130

*-premáva v pracovné dni

+premáva v nedeľu a v štátny sviatok

@-prenáva v sobotu

M-spoj 2 pokračuje na 030771/2 Stará Turá,Chirana

030760 Nové Mesto nad Váhom-Vrbové

Prepravu zabezpečuje:SAD Trenčín, a.s., prevádzkareň Nové Mesto nad Váhom,Nové Mesto nad Váhom,Trenčianska 1189,tel.č.0327741113

km	Trč	SAD Trenčín, a.s.	31	1	201	3	5	33	7	203	9	11	205	13	15	17	19	21	207	23	35
0	1	od Nové Mesto n.v.,žel.st.	MHD	610	615	715	815	945	1015	1015	1215	1315	1415	1415	1515	1615	1715	1815	1815	2015	2230
1	2	Nové Mesto n.v.,Malinovského	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
2	3	Nové Mesto n.v.,Kľčové Weissého	MHD	618	618	718	818	948	1018	1018	1218	1318	1418	1418	1518	1618	1718	1818	1818	2018	2233
2	4	Nové Mesto n.v.,Jozefa Weissého	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
4	6	Nové Mesto n.v.,MsKs	613	618	720	820	950	1020	1020	1220	1320	1420	1420	1520	1620	1720	1820	1820	2020	2236	
4	7	Nové Mesto n.v.,Horné Samoty	616	621	721	821	951	1021	1021	1221	1321	1421	1421	1521	1621	1721	1821	1821	2021	2239	
6	8	Čachtice,rázc.k.žel.st.	619	624	724	824	954	1024	1024	1224	1324	1424	1424	1524	1624	1724	1824	1824	2024	2240	
8	9	Čachtice,cintorín	620	625	725	825	955	1025	1025	1225	1325	1425	1425	1525	1625	1725	1825	1825	2025	2242	
8	10	Čachtice,nám.	622	627	727	827	957	1027	1027	1227	1327	1427	1427	1527	1627	1727	1827	1827	2027	2243	
9	11	Čachtice,SM	623	628	728	828	958	1028	1028	1228	1328	1428	1428	1528	1628	1728	1828	1828	2028	2244	
9	12	Čachtice,KJG	624	629	729	829	959	1029	1029	1229	1329	1429	1429	1529	1629	1729	1829	1829	2029	2246	
11	13	Častkovce,rýbník	626	631	731	831	961	1031	1031	1231	1331	1431	1431	1531	1631	1731	1831	1831	2031	2248	
11	14	Častkovce,Chirana	627	632	732	832	962	1032	1032	1232	1332	1432	1432	1532	1632	1732	1832	1832	2032	2247	
13	15	Podolie	628	633	733	833	963	1033	1033	1233	1333	1433	1433	1533	1633	1733	1833	1833	2033	2248	
13	16	Podolie,ZS	629	634	734	834	964	1034	1034	1234	1334	1434	1434	1534	1634	1734	1834	1834	2034	2249	
13	17	Podolie,Korytné	631	636	736	836	966	1036	1036	1236	1336	1436	1436	1536	1636	1736	1836	1836	2036	2251	
15	18	Podolie,Korytné rázc.	632	637	737	837	967	1037	1037	1237	1337	1437	1437	1537	1637	1737	1837	1837	2037	2252	
19	19	Očkov,rázc.(1.0)	633	638	738	838	968	1038	1038	1238	1338	1438	1438	1538	1638	1738	1838	1838	2038	2253	
20	20	Očkov,č.d.160	634	639	739	839	969	1039	1039	1239	1339	1439	1439	1539	1639	1739	1839	1839	2039	2254	
21	21	Očkov,nám.	636	641	741	841	971	1041	1041	1241	1341	1441	1441	1541	1641	1741	1841	1841	2041	2256	
22	22	Očkov,č.d.160	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
16	23	Očkov,rázc.(1.0)	...	638	738	838	968	1038	1038	1238	1338	1438	1438	1538	1638	1738	1838	1838	2038	...	
19	24	Ostrov,rázc.	...	641	741	841	971	1041	1041	1241	1341	1441	1441	1541	1641	1741	1841	1841	2041	...	
20	25	Krakovany,štadión	...	643	743	843	973	1043	1043	1243	1343	1443	1443	1543	1643	1743	1843	1843	2043	...	
21	26	Krakovany,žel.zast.	...	644	744	844	974	1044	1044	1244	1344	1444	1444	1544	1644	1744	1844	1844	2044	...	
21	27	Vrbové,žel.zast.	...	647	747	847	977	1047	1047	1247	1347	1447	1447	1547	1647	1747	1847	1847	2047	...	
22	27	Vrbové,Piešťanská	...	649	749	849	979	1049	1049	1249	1349	1449	1449	1549	1649	1749	1849	1849	2049	...	
23	28	pr. Vrbové,nám.	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Platí od: 14. 12. 2025

Jeseň v Základnej škole na Školskej ulici vo Vrbovom

Jeseň je obdobím farieb, vôní a neustáleho pohybu. Presne taká bola aj jeseň v Základnej škole na Školskej ulici vo Vrbovom – pestrá, tvorivá a plná energie žiakov, ktorí naplno využili príležitosť rozvíjať svoje talenty, zručnosti a záujmy.

Súťaže a olympiády - úspechy aj cenné skúsenosti

Začiatok októbra sa niesol v duchu techniky – v online školskom kole Technickej olympiády ukázali žiaci svoje zručnosti a technické myslenie. Dievčatá reprezentujúce školu v Rakoviciach zaujali svojimi aranžmánmi na súťaži Mladý záhradník a odniesli si 1. miesto.

Športovci sa zapojili do futbalových turnajov starších žiakov i žiačok a hoci tento raz neobsadili medailové priečky, získali nové skúsenosti aj motiváciu do ďalších zápasov.

V polovici novembra prebehlo školské a neskôr okresné kolo Olympiády v slovenskom jazyku, kde školu reprezentovala Katarína Bieliková.

Mimoriadny úspech zaznamenal Michal Sabo v okresnom kole turnaja v šachu, kde obsadil 1. miesto a postúpil do krajského kola.

Čulá aktivita panovala aj v informatike – do súťaže I-bobor sa zapojili žiaci prvého aj druhého stupňa, pričom až 44 z nich sa stalo úspešnými riešiteľmi.

O niekoľko dní neskôr mladší florbalisti vybojovali postup do finále, v ktorom napokon získali 1. miesto v okrese.

Vzdelávacie projekty, prednášky a tvorivé aktivity

Jeseň bola bohatá aj na množstvo zážitkov z projektového vyučovania. Žiaci prvého stupňa sa zapojili do programu Hovorme o jedle, spolu so staršími žiakmi sa venovali jablkovým dobrôtam v rámci Dňa jablka a žiaci ŠKD si užili tradičnú Šarkaniádu.

V októbri a novembri prebehli aj viaceré prednášky – napríklad

Bezpečne v škole aj online, ktorá žiakom priblížila riziká internetu, či workshop o duševnom zdraví pre starších žiakov.

Nechýbali ani moderné technológie – počas workshopov AjTy v IT si dievčatá vyskúšali svet programovania. Šiestaci absolvovali E-testovanie, v ktorom preukázali čitateľskú, matematickú aj prírodovednú gramotnosť.

Dôležitou súčasťou jesenného programu boli aj projektové hodiny Finančná gramotnosť patrí do školy, ktoré prebehli v triedach 1. aj 2. stupňa. Žiaci sa formou aktivít a modelových situácií učili rozumieť hodnote peňazí, zásadám hospodárenia a zodpovednému rozhodovaniu v bežnom živote.

Milým sprestrením boli rozprávkové dopoludnia v školskej knižnici. Fantázia prvostupniarov oživala priamo v triedach – spolu s knihami, príbehmi aj kostýmami.

K jeseni už tradične patrí aj obľúbená výstavka tekvic, ktorá opäť zaplnila predzáhradku školy kreatívnymi výtvormi žiakov i rodičov.

Exkurzie a kultúrne zážitky

Priaznivé jesenné počasie využili pedagógovia na zorganizovanie poznávacích výletov a exkurzií. Viaceré triedy zavítali do Divadla v Trenčíne, deviataci sa zúčastnili podujatia Kam na strednú? a zároveň navštívili Múzeum holokaustu v Seredi. K jesenným kultúrnym podujatiam patril aj výchovný koncert agentúry LETart, ktorý absolvovali žiaci prvého aj druhého stupňa.

Čo žiakov ešte čaká?

Ani koncom novembra sa tempo školy nespomalí. Žiaci sa chystajú na divadelné predstavenia v Piešťanoch a Trenčíne, vedomostnú súťaž Všetkovedko, súťaž Mladý robot IQ či vianočné aranžovanie v Rakoviciach. Starší žiaci si vyskúšajú aj Ekonomickú olympiádu.

V druhej polovici novembra školu čaká aj Olympiáda v anglickom jazyku. Žiaci absolvujú písomné aj ústne kolo, v ktorých si preveria porozumenie textu, slovnú zásobu i schopnosť komunikovať v cudzom jazyku. Najúspešnejší žiaci v dvoch kategóriách postúpia do okresného kola, kde budú reprezentovať školu.

Jeseň v Základnej škole na Školskej ulici bola opäť dôkazom, že keď sa spojí zvedavosť, energia a chuť robiť veci naplno, vznikne pestrý a živý školský svet. Každý žiak si v ňom našiel svoje miesto a mohol ukázať, v čom vyniká.

ZŠ Školská

Mesto Vrbové vás pozýva na
oslavu Silvestra
a vítanie nového roku

O zábavu sa postarajú **LOMNICKÉ ČHÁVE**

31.12.2025 od 23.00 hod.
nádvorie Kúrie M. Beňovského

VIANOČNÝ KONCERT
ROZPRAVKA S KLIMATECHOM

OBÝVAČKOVÉ
KVARTETO (SND)
JANKA JURÍČKOVÁ
MAREK TOKOŠ
JÁN PRIEVOZNÍK
ROMAN KLČO
MARTIN VALÁŠEK
LENKA+BRANJO JOBUS
ILLUSE
(AKUSTICKY)

SYNAGÓGA VRBOVÉ
20.12.2025 o 17:00

 MESTO VRBOVÉ **Klimatch®**